

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL

KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mail bericht d.d. 6 januari 2020 is FC Den Bosch door de aanklager betaald voetbal, hierna 'de Aanklager', in staat van beschuldiging gesteld. Op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, hierna 'RTBV', wordt FC Den Bosch verantwoordelijk gehouden voor wanordelijkheden door de aanhang van FC Den Bosch tijdens de op 17 november 2019 gespeelde wedstrijd FC Den Bosch – SBV Excelsior, te weten het uiten van racistische spreekwoorden en/of het doen van racistische uitlatingen in de richting van de heer A. Mendes Moreira, speler van SBV Excelsior, hierna 'Mendes Moreira'.

De Aanklager is van mening dat deze zaak zich gezien de maatschappelijke discussie en impact niet voor een schikkingsvoorstel leent. De Aanklager heeft de zaak dan ook overeenkomstig artikel 10 lid 1 sub b onder ii RTBV – direct – ter behandeling op een zitting aan de tuchtcommissie betaald voetbal, hierna de 'de Tuchtcommissie', voorgelegd.

De Tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de Aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 30 januari 2020. Zij heeft bij die gelegenheid FC Den Bosch, bij monde van de navolgende personen, gehoord:

- De heer T. Teelen, interim algemeen directeur;
- De heer J. H. Schouten, voorzitter van de Raad van Commissarissen;
- De heer W. Heeren, veiligheidscoördinator;
- De heer S. F. Rossmesl, jurist bij de Federatie van Betaald Voetbalorganisaties (FBO).

Tevens waren ook mevrouw E. Bal, de persvoorlichtster van FC Den Bosch, de heren P. Poirters en R. Kleijzen, beiden namens de Raad van Commissarissen van FC Den Bosch, ter de zitting aanwezig.

2. Vordering Aanklager

De Aanklager is van oordeel dat het ten laste gelegde bewezen dient te worden geacht. De Aanklager geeft aan dat het ten laste gelegde wettig en overtuigend kan worden bewezen en verwijst hiertoe naar de stukken in het dossier.

In artikel 20 RTBV is bepaald dat een betaald voetbalorganisatie verantwoordelijk is voor wanordelijkheden die worden veroorzaakt door de aanhang van de desbetreffende betaald voetbalorganisatie. Alleen wanneer de club aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen van dusdanig verstrekkende en stringente aard heeft getroffen dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is, kan zij zich disculperen.

Het in artikel 20 RTBV bepaalde is volgens de Aanklager geen vorm van risicoaansprakelijkheid, maar komt daarbij wel dicht in de buurt. Volgens de Aanklager is dit meerdere malen herhaald in uitspraken van de Tuchtcommissie en de Commissie van Beroep waarin een aantal elementen naar voren komt dat een rode lijn vormt in voornoemde uitspraken.

Zo is volgens de Aanklager in die jurisprudentie van de tuchtrechtelijke organen van de KNVB eerder overwogen dat indien maatregelen die in het verleden zijn getroffen kennelijk geen doel treffen, dient te worden bezien of er andere stringenter maatregelen effectiever zijn. Dit kunnen ook maatregelen zijn die de club minder populair maken bij de aanhangers van de harde kern van FC Den Bosch, maar dat de te nemen maatregelen een consequentie is van het handelen van de supporters van de club.

Voor de wedstrijd

Daarnaast blijkt volgens de Aanklager uit de jurisprudentie dat – indien sprake is van een risicowedstrijd – van de club wordt verwacht dat meer dan bij een andere wedstrijd aandacht is voor het treffen van maatregelen, zodat de kans op wanordelijkheden te verwaarlozen is. Weliswaar was in dit geval geen sprake van een risicowedstrijd, maar wel van een ‘risicomoment’. Immers, zo stelt de Aanklager, werd de betreffende wedstrijd gespeeld in het weekend waarin ook de Sinterklaasoptocht in ‘s-Hertogenbosch plaatsvond. Gezien de maatschappelijke onrust in deze periode, had het op de weg van FC Den Bosch gelegen om – te meer nu FC Den Bosch toestemming had gegeven om een aantal Zwarte Pieten in het stadion toe te laten – extra waakzaam te zijn. Volgens de Aanklager heeft FC Den Bosch dit verwijtbaar nagelaten.

Voorts stelt de Aanklager dat uit de jurisprudentie naar voren komt dat clubs die eerder met dit soort wanordelijkheden te maken hebben gehad extra waakzaam dienen te zijn. De Aanklager stelt in dat kader dat FC Den Bosch – voorafgaand aan de wedstrijd – er meer op bedacht had moeten zijn dat door supporters racistische uitlatingen zouden kunnen worden gedaan. Volgens de Aanklager heeft FC Den Bosch, zoals eerder aangegeven, toch toestemming gegeven om vijf Zwarte Pieten in het stadion toe te laten in een tijdperk waarin de gevoeligheden hieromtrent bekend waren. Daarbij speelt volgens de Aanklager ook een rol dat FC Den Bosch bekend is – of had moeten zijn – met het beeld dat haar supporters over dit onderwerp hebben.

Als de Aanklager de eerdergenoemde omstandigheden toetst aan de in de jurisprudentie ontwikkelde disculpatiecriteria, in het bijzonder aan de periode voorafgaand aan de wedstrijd, concludeert hij dat FC Den Bosch niet voldoende maatregelen heeft genomen.

Tijdens de wedstrijd

De betreffende wedstrijd is door de scheidsrechter stilgelegd vanwege racistische uitlatingen. De Aanklager stelt – in tegenstelling tot hetgeen door FC Den Bosch is gesteld – dat de stadionspeaker niet op een adequate wijze heeft ingegrepen. Uit de boodschap van de stadionspeaker kwam volgens de Aanklager vooral naar voren dat het stilleggen van de wedstrijd niets te maken zou hebben met racisme, hetgeen aantoonbaar wel het geval was. Volgens de Aanklager heeft FC Den Bosch op dat moment nagelaten op adequate wijze op die situatie te reageren. De Aanklager stelt op grond van de stukken in het dossier dat de spelers op het veld wel getracht hebben om een ‘dempende’ rol te spelen. Ook hier kan op grond van het disculpatie criterium volgens de Aanklager de conclusie worden getrokken dat FC Den Bosch niet voldoende maatregelen heeft genomen.

Na de wedstrijd

Met betrekking tot de te nemen maatregelen na de wedstrijd, is het op basis van de jurisprudentie van zwaarwegend belang of het de club is gelukt om daders te identificeren en te bestraffen. De Aanklager stelt in dat kader dat uit het dossier blijkt dat stewards zijn ingezet. Volgens de Aanklager is onduidelijk gebleven wat zij hebben gedaan om de wanordelijkheden te voorkomen dan wel om over te gaan tot identificatie van de daders. Ook hierin is FC Den Bosch volgens de Aanklager tekortgeschoten nu tot op heden slechts één dader is geïdentificeerd aan wie een sanctie in de vorm van een stadionverbod kon worden opgelegd. Meer in algemene zin heeft FC Den Bosch met haar ontkennende, verwijtende en bagatelliserende reactie na afloop van de wedstrijd veel negatieve aandacht over zichzelf afgeroepen. Daarbij is zij in haar verschillende reacties te veel in een – defensieve – slachtofferrol gekropen. Het valt de Aanklager ook op dat aan de zijde van FC Den

Bosch met name wordt geklaagd over de maatschappelijke druk en aandacht in diverse media, zonder blijk te geven van een intrinsiek inzicht in haar eigen verwijtbare rol en positie. Ook hier wordt door de Aanklager de conclusie getrokken dat FC Den Bosch – toetsend aan eerdergenoemd disculpatiecriteria – niet voldoende maatregelen heeft genomen.

Concluderend stelt de Aanklager dat FC Den Bosch in de gegeven omstandigheden voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen tegen het uiten van racistische spreekwoorden en/of het doen van racistische uitlatingen.

De Aanklager is derhalve van mening dat FC Den Bosch zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het RTBV en stelt dat het ten laste gelegde op grond van de stukken in het dossier ook bewezen kan worden verklaard.

Strafmaat

Met betrekking tot de vraag welke straf passend en geboden is, houdt de Aanklager rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen.

De Aanklager stelt – in lijn met de besproken jurisprudentie – vast dat in deze zaak van belang is dat FC Den Bosch weliswaar – op grond van haar strafkaart – niet als recidivist kan worden aangemerkt, maar telt een gewaarschuwd club voor twee. Het opleggen van louter een geldboete en/of het opleggen van een geheel voorwaardelijke straf doet volgens de Aanklager onvoldoende recht aan de ernst van de zaak. Het in mindering brengen van winstpunten acht de Aanklager niet opportuun nu hierdoor de spelers van het eerste elftal van FC Den Bosch gedupeerd zouden worden, terwijl juist de spelers een ‘positieve’ rol in deze zaak hebben gespeeld. Volgens de Aanklager kan in deze fase alleen worden volstaan met het – voor de duur van enkele wedstrijden – sluiten van een gedeelte van een tribune. De Aanklager realiseert zich dat het sluiten van een aantal vakken ingrijpend is, maar dat is volgens de Aanklager de enige manier om diegenen die dit veroorzaken de pijn te laten voelen.

De Aanklager verzoekt de Tuchtcommissie de straf deels onvoorwaardelijk op te leggen nu volgens de Aanklager een grens is gepasseerd en dit ook benadrukt moet worden. Daarnaast verzoekt de Aanklager de Tuchtcommissie een deel van de straf voorwaardelijk op te leggen om op die manier FC Den Bosch in de gelegenheid te stellen om in de toekomst betere maatregelen te treffen om dergelijke wanordelijkheden te voorkomen dan wel tijdens incidenten adequater op te treden.

Op grond van het bovenstaande, verzoekt de Aanklager de Tuchtcommissie FC Den Bosch te veroordelen tot het spelen van de eerstvolgende drie thuiswedstrijden van het eerste elftal in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB, waarbij de personen die een seizoenkaart hebben voor de vakken M5 tot en met M7 geen toegang mogen hebben tot het stadion en deze vakken tijdens deze wedstrijden leeg blijven, waarvan één wedstrijd voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

3. Verweer FC Den Bosch

FC Den Bosch heeft ter zitting erkend dat tijdens voornoemde wedstrijd racistische spreekwoorden zijn geuit in de richting van Mendes Moreira.

FC Den Bosch heeft van de door haar erkende racistische uitingen en de daarmee verband houdende gebeurtenissen van die dag geleerd. FC Den Bosch stelt dat zij ervan af ziet zich juridisch te verweren in die zin dat zij aangeeft iedere op te leggen straf te zullen accepteren. Niettemin hecht zij er aan de volgende feiten en omstandigheden naar voren te brengen.

Met betrekking tot hetgeen FC Den Bosch aan maatregelen voorafgaand aan de wedstrijd heeft genomen, stelt FC Den Bosch dat – ondanks de geplande Sinterklaasoptocht – zij voldoende politie op de been had om de openbare veiligheid rondom de wedstrijd te kunnen waarborgen. Op het moment dat FC Den Bosch bekend werd met het feit dat bij de gemeente 's-Hertogenbosch een demonstratieverzoek van zowel voorstanders als tegenstanders van Zwarte Piet was ingediend, zocht de Supporters Liaison Officer, hierna 'de SLO', van FC Den Bosch informeel contact met de supportersgroepen die mogelijk de Sinterklaasoptocht zouden gaan bezoeken. De SLO oefende volgens FC Den Bosch richting deze supporters veel invloed uit om vooral niet als Zwarte Piet naar de wedstrijd te komen. Hij had hierbij aangegeven dat de supporters zonder duidelijke gezichtsherkenning – conform het huisreglement van de club en de KNVB-standaardvoorwaarden – geen toegang zouden krijgen tot het stadion van FC Den Bosch. Wel werd door FC Den Bosch de gelegenheid geboden voor het aanmelden van maximaal vijf personen die als 'traditionele' Zwarte Piet in het stadion pepernoten mochten uitdelen. Van deze personen, waaronder twee kinderen, waren de namen en overige gegevens bij de heer W. Heeren, veiligheidscoördinator van FC Den Bosch, bekend. De identiteit van deze personen is volgens FC Den Bosch bij de hoofdingang door de heer W. Heeren gecontroleerd.

Ten aanzien van de te nemen maatregelen tijdens de wedstrijd, heeft FC Den Bosch ter zitting aangegeven dat de 'liedjes en klanken' door de veiligheidsorganisatie niet als beledigend, discriminerend of racistisch werden beoordeeld. Volgens FC Den Bosch deelden de aanwezige politiecommandant en de ambtenaar Onderzoeksraad voor Veiligheid, beiden aanwezig in de commandokamer, deze mening. Niettemin werd het voor FC Den Bosch wel duidelijk dat Mendes Moreira zich onheus bejegend voelde op het veld. Na enkele incidenten, werd volgens FC Den Bosch in de catacomben een veiligheidsoverleg gevoerd tussen de arbitrage, teammanagers, de aanvoerders van beide elftallen en de veiligheidscoördinatoren van beide clubs. Nadat besloten werd om de wedstrijd te continueren, vond wederom een aantal incidenten plaats.

Naar aanleiding van de incidenten tijdens de wedstrijd heeft FC Den Bosch ter zitting aangegeven dat zij – na afloop van de wedstrijd – een aantal personen een stadionverbod heeft opgelegd. Van deze personen heeft één persoon een stadionverbod opgelegd gekregen wegens het doen van racistische uitlatingen. Volgens FC Den Bosch wordt naar vijf andere personen nog aanvullend onderzoek verricht naar aanleiding van het doen van racistische uitlatingen. Volgens FC Den Bosch staan deze personen 'in de wacht' om te worden beoordeeld door een gecertificeerde expert in liplezen. FC Den Bosch stelt dat zij vanaf het begin alle mogelijke moeite heeft gedaan om een dergelijke expert aan dit proces te koppelen. FC Den Bosch heeft hiervoor een aantal professionals benaderd, maar deze personen wilden 'hun vingers niet aan deze zaak branden'. Volgens FC Den Bosch had de club – in civielrechtelijke zin – geen mogelijkheden meer voorhanden en heeft FC Den Bosch zich gewend tot de Regiegroep Veilig Voetbal, de politie en het Openbaar Ministerie. Volgens FC Den Bosch lijkt de expert inmiddels door het Openbaar Ministerie te zijn gevonden en kan deze expert voornoemde zaken bekijken.

Naast alle commotie en aandacht voor deze zaak, heeft FC Den Bosch ondertussen veel tijd en aandacht besteed aan onderzoek en analyse om deze excessen in de toekomst te voorkomen. FC Den Bosch heeft aangegeven dat zij het bedrijf Assist4Sport heeft benaderd om een analyse te maken van de gebeurtenissen tijdens en na afloop van de wedstrijd. Uit deze analyse is volgens FC Den Bosch gebleken dat de ernst van de situatie noch tijdens de wedstrijd, noch kort na afloop daarvan is doorgedrongen. Daarbij stelt FC Den Bosch ook dat naar voren is gekomen dat de 'onderzoekende vragen' niet zijn gesteld op het moment dat dit wel had moeten. FC Den Bosch heeft ook op zitting aangegeven dat de trainer van het eerste elftal, de heer E. van der Ven, de speler Mendes Moreira heeft bezocht en met hem heeft gesproken. Daarnaast heeft de voorzitter van de Raad van Commissarissen, de heer J. Schouten, de media te woord gestaan en in een open brief in het Brabants Dagblad om een helpende hand verzocht.

FC Den Bosch heeft daarnaast aangegeven dat zij sinds het incident met een aantal maatschappelijke instanties, supporters, bedrijven, de KNVB, SBV Excelsior en de burgemeester van 's-Hertogenbosch, de heer J. Mikkers, heeft gesproken. FC Den Bosch heeft ook aangegeven dit soort gesprekken te blijven voeren. Vanuit deze gesprekken zijn volgens FC Den Bosch voorstellen naar voren gebracht, waaronder een 'nieuw sociaal preventie supportersbeleid'.

Door FC Den Bosch is voorts aangegeven dat vanuit de supporters nadrukkelijk afstand is genomen van racisme en discriminatie op de tribunes van het stadion en in het bijzonder de M-side. Ook hebben volgens FC Den Bosch sponsors zich achter voornoemde boodschap geschaard door onder andere hun reguliere uitingen op de shirts van FC Den Bosch en boarding in te ruilen voor de tekst 'samen tegen racisme'. FC Den Bosch heeft aangegeven dat de club gaat deelnemen in verschillende pilots die de overheid en de KNVB voor ogen hebben naar aanleiding van de opgestelde plannen door voornoemde partijen.

4. Bewezenverklaring

De Tuchtcommissie acht het ten laste gelegde bewezen, te weten dat FC Den Bosch zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV voor wanordelijkheden door aanhang van FC Den Bosch bij gelegenheid van de op 17 november 2019 gespeelde wedstrijd FC Den Bosch – SBV Excelsior, te weten het uiten van racistische spreekwoorden en/of het doen van racistische uitlatingen in de richting van Mendes Moreira.

De bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- De schriftelijke verklaring d.d. 17 november 2019 van de scheidsrechter, de heer L. Gerrets, zakelijk weergegeven, luidende:

"(...) Ik hoorde vanuit de tribune opmerkingen over "Zwarte Piet" en ook liedjes over Zwarte Piet en Sinterklaas. De Zwarte Piet liedjes en opmerkingen vonden vooral plaats tijdens balbezit van de nummer 18 van Excelsior. Ook hoorde ik dat er een ernstige ziekte geroepen werd namelijk: kanker. Dit zijn de teksten die ik zelf heb waargenomen. (...)"

- De schriftelijke verklaring d.d. 18 november 2019 van de assistent-scheidsrechter, de heer Y. Weterings, zakelijk weergegeven, luidende:

"(...) Op het moment dat de speler met rugnummer 18 de bal in zijn bezit had, hoorde ik vanuit de supporters van FC Den Bosch meerdere boe geluiden. De boe geluiden hoorde ik alleen als de genoemde aanvaller de bal in zijn bezit had. Ik hoorde tevens dat wanneer de genoemde aanvaller in bezit was, dat de supporters van FC Den Bosch een sinterklaasliedje zongen. Ik hoorde volgende tekst: "Sinterklaas wie kent hem niet, Sinterklaas, Sinterklaas en natuurlijk Zwarte Piet (...)"

- De schriftelijke verklaring d.d. 19 november 2019 van Mendes Moreira, zakelijk weergegeven, luidende:

"(...) Vanaf het begin van de wedstrijd werd er van alles geroepen vanaf de tribune. Er was in de eerste seconde al een jongen die mij een kankerzwarte noemde en toen ik hem aankeek, leek hij zich zelfs een beetje te schamen. Daarna ging het echter gewoon door bij elke keer dat ik aan de bal was. Het ging van kankerzwarte, naar Zwarte Piet en katoenplukker. Er werden ook Sinterklaasliedjes gezonden, waarbij sommige mensen op de tribune zich duidelijk naar mij richtte (...)"

- De ter zitting door en namens FC Den Bosch afgelegde verklaringen;

5. Bespreking van het verweer en strafmaatmotivering

Disculpatiegrond

Zoals door de Aanklager gesteld, kan FC Den Bosch zich bij wanordelijkheden door haar aanhang slechts disculperen indien zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. De Tuchtcommissie beoordeelt dat als volgt.

Voor de wedstrijd

De Tuchtcommissie volgt het standpunt van de Aanklager niet met betrekking tot het – volgens hem verwijtbaar – handelen van FC Den Bosch voorafgaand aan de wedstrijd. Het gaat volgens de Tuchtcommissie dan met name dat FC Den Bosch wordt verweten geen rekening te hebben gehouden met het ‘risicomoment’ en het toelaten van Zwarte Pieten in het stadion. De Tuchtcommissie is dienaangaande van oordeel dat FC Den Bosch ter zitting gemotiveerd heeft aangegeven dat – in samenspraak met de politie – is besloten om de wedstrijd niet op te schalen naar een ‘B’ of ‘C’ categorie met een verhoogd risico. Voorts overweegt de Tuchtcommissie dat uit het dossier blijkt dat onder de eerdergenoemde pro Zwarte Piet aanhangers zich ook mogelijk ‘harde kern’ supporters van FC Den Bosch zouden bevinden. Uit het dossier blijkt dat vijftig Zwarte Pietpakken besteld zouden zijn en dat in ieder geval eenzelfde aantal supporters – in deze Pietpakken – zich na de demonstratie naar het stadion zou begeven. De Tuchtcommissie oordeelt dat FC Den Bosch door middel van het stellen van een grens aan het aantal Zwarte Pieten op deze wijze heeft voorkomen dat een grote groep ‘harde kern’ supporters – verkleed als Zwarte Piet – toegang zou krijgen tot het stadion. De Tuchtcommissie oordeelt dan ook dat FC Den Bosch weliswaar ‘onhandig’, maar niet verwijtbaar heeft gehandeld door toch toestemming te verlenen voor de Zwarte Pieten om het stadion in te gaan. Wel had – gelet op het hiervoor gestelde – tijdens de wedstrijd een grotere alertheid van FC Den Bosch ten aanzien van mogelijk racistische uitlatingen mogen worden verwacht.

Tijdens en na de wedstrijd

De Tuchtcommissie oordeelt dat FC Den Bosch niet – althans onvoldoende – heeft aangetoond dat zij effectieve maatregelen heeft genomen. Uit hetgeen FC Den Bosch heeft aangevoerd, is de Tuchtcommissie van oordeel dat, voor zover FC Den Bosch wel maatregelen heeft genomen, deze maatregelen niet voldoende zijn geweest en geen doel hebben getroffen. De Tuchtcommissie volgt de Aanklager in zijn standpunt dat FC Den Bosch tijdens de wedstrijd heeft ontkend dat racistische uitingen zijn gedaan. Dit blijkt onder meer uit het feit dat de stadionspeaker tijdens de wedstrijd niet juist heeft ingegrepen door niet te melden dat het stilleggen van de wedstrijd te maken had met racisme, terwijl door de scheidsrechter wel expliciet is aangegeven dat de racistische uitingen de aanleiding waren om de wedstrijd stil te leggen. Daarnaast acht de Tuchtcommissie het verwijtbaar dat FC Den Bosch tijdens de wedstrijd op geen enkele wijze heeft ingegrepen. In dat kader acht de Tuchtcommissie het ook kwalijk dat uit het dossier blijkt dat de veiligheidsorganisatie van FC Den Bosch – en dus ook de stewards die op gehoorafstand van de betreffende supporters stonden – op geen enkel moment enige spreekoren van racistische aard hebben gerapporteerd, terwijl de spelers – en de arbitrage – op het veld de racistische spreekoren wel duidelijk hebben waargenomen. Dat de veiligheidsorganisatie in het wedstrijdverslag heeft aangegeven dat de door de betreffende supporters gemaakte geluiden en klanken niet als discriminerend dan wel racistisch zijn beoordeeld, is – mede gelet op de overtuigende verklaringen van de arbitrage, spelers van zowel SBV Excelsior én FC Den Bosch – niet geloofwaardig. Uit genoemde verklaringen blijkt immers dat het lied “Sinterklaas wie kent hem niet, Sinterklaas, Sinterklaas en natuurlijk Zwarte Piet” in het bijzonder werd gezongen op die momenten dat Mendes Moreira aan de bal was, hetgeen in de genoemde context ten onrechte niet als discriminerend is aangemerkt. De overige verweten uitlatingen – zoals de genoemde scheldwoorden van racistische aard – bieden naar het oordeel van de Tuchtcommissie geen enkele ruimte voor interpretatieverschillen.

Dat FC Den Bosch naar aanleiding van de racistische spreekkoren en uitlatingen tot op heden slechts één persoon heeft kunnen identificeren en een stadionverbod heeft kunnen opleggen, is naar het oordeel van de Tuchtcommissie onvoldoende en daarmee verwijtbaar. De Tuchtcommissie is er niet van overtuigd dat FC Den Bosch alle mogelijke maatregelen heeft getroffen om de daders te identificeren. Zo had FC Den Bosch bijvoorbeeld op basis van eigen waarnemingen een aantal personen kunnen uitnodigen voor een verhoor. De Tuchtcommissie overweegt in dat kader dat ook van de betreffende stewards van FC Den Bosch – die dicht bij de betreffende supporters stonden – kan worden verwacht dat zij een actievere rol bij de bestrijding van het gedrag van deze relatief kleine groep supporters vervullen en ook actiever hadden kunnen bijdragen aan het rapporteren van de spreekkoren en de herkenning van de betreffende supporters van FC Den Bosch. Aan de hand van deze verhoren had FC Den Bosch dan kunnen achterhalen – althans daartoe een poging kunnen ondernemen – welke personen zich schuldig hebben gemaakt aan de racistische spreekkoren en het doen van racistische uitlatingen.

Met betrekking tot de reactie van FC Den Bosch na afloop van de wedstrijd, stelt de Tuchtcommissie een verschil vast tussen de reactie direct na de wedstrijd en in de daaropvolgende fase wanneer het FC Den Bosch duidelijk wordt dat haar supporters zich – aantoonbaar – wel degelijk schuldig hebben gemaakt aan racistische spreekkoren en het doen van racistische uitlatingen. In ‘beide fases’ is FC Den Bosch – naar het oordeel van de Tuchtcommissie – verwijtbaar tekortgeschoten. In lijn met het door de Aanklager op zitting gestelde, acht de Tuchtcommissie het kwalijk dat FC Den Bosch direct na de wedstrijd ten onrechte een ontkennend, bagatelliserende reactie – met hierin een beroep op vermeende ‘kraaiengeluiden’ – publiceerde. De Tuchtcommissie volgt de Aanklager ook in zijn standpunt dat FC Den Bosch – in de volgende fase – veel negatieve (media)aandacht over zichzelf heeft afgeroepen door in de verschillende reacties een defensieve slachtofferrol aan te nemen. De Tuchtcommissie oordeelt dat FC Den Bosch juist op dat moment meer aandacht had moeten geven aan het opsporen van de daders dan aan het publiekelijk beklag over de wijze waarop FC Den Bosch als club – in de pers – werd gepositioneerd.

Concluderend is de Tuchtcommissie van oordeel dat FC Den Bosch tijdens en na de wedstrijd in ernstige mate te kort is geschoten om voldoende maatregelen te nemen om de racistische spreekkoren en uitlatingen te voorkomen c.q. te beëindigen en/of schuldigen op te sporen. De Tuchtcommissie komt derhalve tot het oordeel dat FC Den Bosch – op grond van de verklaringen in het dossier en het op zitting gestelde – zich schuldig heeft gemaakt aan het door de Aanklager ten laste gelegde met betrekking tot het handelen tijdens en na de wedstrijd.

Strafmaat

Bij de strafoplegging houdt de Tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen.

De Tuchtcommissie acht racistische uitingen c.q. spreekkoren in een voetbalstadion – voor, tijdens en na een wedstrijd – volstrekt onacceptabel. Niet voor niets was de maatschappelijke verontwaardiging ten aanzien van de uitingen tijdens de wedstrijd op 17 november 2019 groot. Naast de speler tot wie de racistische uitingen waren gericht, worden daarmee ook bevolkingsgroepen gekwetst. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van een club als FC Den Bosch om adequaat op te treden tegen dergelijke uitingen hetgeen zij tijdens en na de wedstrijd niet – althans naar het oordeel van de Tuchtcommissie volstrekt onvoldoende – heeft gedaan. Te laat heeft FC Den Bosch het laakbare van haar gedrag ingezien en daarvan afstand genomen, mede daardoor heeft zij de kans gemist op dat moment de daders te identificeren en te straffen. Daarbij weegt de Tuchtcommissie mee dat FC Den Bosch op grond van haar strafkaart naar aanleiding van de wedstrijd FC Volendam – FC Den Bosch

d.d. 17 augustus 2018 een geldboete opgelegd heeft gekregen voor het – door haar supporters – uiten van antisemitische spreekwoorden en derhalve als recidivist dient te worden aangemerkt.

Gelet op de ernstige verwijten die FC Den Bosch kunnen worden gemaakt, is een passende straf op zijn plaats. De Tuchtcommissie ziet geen aanleiding om af te wijken van de door de Aanklager ter zitting geëiste straf. De Tuchtcommissie acht het – gezien de ernst van de overtreding – volledig gerechtvaardigd om direct – deels onvoorwaardelijk – over te gaan tot sluiting van meerdere vakken voor de duur van meer dan één wedstrijd. De Tuchtcommissie zal de op te leggen – onvoorwaardelijke – sluiting tot twee wedstrijden beperken. Binnen de reikwijdte van de strafmodaliteiten, zou – naar het oordeel van de Tuchtcommissie – het in mindering brengen van winstpunten geen recht doen aan het positieve optreden van de spelers. Ten overvloede stelt de Tuchtcommissie dat het opleggen van louter een geldboete niet past binnen de ernst van de begane overtreding.

De Tuchtcommissie realiseert zich dat de op te leggen straf ook supporters zal raken die geen schuld hebben aan de wanordelijkheden. Bij gebreke van identificatie van de daders is een passende straf die alleen de daders raakt echter niet mogelijk. De Tuchtcommissie gaat er vanuit dat FC Den Bosch in de toekomst overgaat tot het treffen van stringenter en effectievere maatregelen. In het geval dat FC Den Bosch zich wederom in de toekomst voor een soortgelijke overtreding bij de Tuchtcommissie moet verantwoorden, zal zij – bij een bewezenverklaring – rekening moeten houden met een zwaardere straf, waarbij niet alleen de nog te treffen nadere maatregelen ter voorkoming van herhaling van racistische uitingen, maar ook het verdere verloop van het onderzoek naar de daders van de racistische uitingen gedurende de wedstrijd van 17 november 2019 zullen worden meegewogen.

De Tuchtcommissie heeft voorts vastgesteld dat FC Den Bosch uiteindelijk de racistische uitlatingen en spreekwoorden heeft erkend en ook heeft toegegeven dat door haar (veiligheids)organisatie fouten zijn gemaakt. FC Den Bosch heeft ook aangegeven dat stappen worden gezet om in de toekomst dergelijke incidenten te voorkomen. Hoewel dienaangaande sprake is 'van beter laat dan nooit', neemt dit niet weg dat tijdens en na de wedstrijd – zoals overwogen – verwijtbaar is gehandeld.

Een en ander is voor de Tuchtcommissie aanleiding de Aanklager te volgen in het door hem ter zitting gevorderde, te weten het spelen van de eerstvolgende drie thuiswedstrijden van het eerste elftal in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB, waarbij de personen die een seizoenkaart hebben voor vakken M5 tot en met M7 geen toegang mogen hebben tot het stadion van FC Den Bosch, waarvan één wedstrijd voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar. De betreffende vakken zullen tijdens de wedstrijd leeg moeten blijven.

De Tuchtcommissie acht een straf zoals hierna vermeld passend.

6. De kwalificatie

Het bewezenverklaarde levert op een overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal.

7. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld.

Het bewezenverklaarde is strafbaar, zoals onder 6. omschreven.

FC Den Bosch is ter zake van bovenvermelde overtredingen strafbaar.

FC Den Bosch wordt veroordeeld tot het spelen van de eerstvolgende drie thuiswedstrijden van het eerste elftal in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB na 13 februari 2020, waarbij de personen die een seizoenkaart hebben voor de vakken M5 tot en met M7 geen toegang mogen hebben tot het stadion van FC Den Bosch, waarvan één wedstrijd voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar. De betreffende vakken zullen tijdens de wedstrijden leeg moeten blijven.

FC Den Bosch wordt veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met FC Den Bosch in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op donderdag 30 januari 2020 door dhr. mr. J.H. van der Velden, voorzitter, dhr. mr. M. I. van Dijk en dhr. mr. D. van den Brink, leden, bijgestaan door dhr. mr. M. Faouzi, secretaris.